

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XV. Idem a Salesburgen. Archiepiscopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

13.
Dissol-
viur
secunda
difficul-
tas.

Nec obstat secunda difficultas supra expensa, pro cuius solutione distinguendum est. Aut enim agitur de eo, qui accusare omittit, & non vult accusationem inchoare, qui penitentiam ductus, re integrâ potest accusare, *dist. l. 3. vers. si is, cujus*. Idem dicendum videtur in eo, qui post propositam accusationem, ante inscriptionem licitè desistit. Aut agitur de illo, qui post accusationem desistit eo tempore, quo desistere non potest, & tunc in Turpillianum incidens amplius accusare nequit. *dist. l. 2. l. questum, in fine, l. abolitionem 16. Cod. ad leg. Jul. de adult.* Si autem desistat licitè, id est post inscriptionem, sed præcedente abolitione publica, vel legali, poterit accusationem repetere, juxta terminos legis 3. §. *ultim. in fine, ff. hoc tit. l. si cui 7. l. si interveniente, ff. ad Turpil.* secus verò si privata procedat abolitio, *l. mulier. §. ult. ubi Glossa, ff. ad Turpil. l. 1. C. de abolit.* Ubi autem quis ante inscriptionem licitè desistit, & insuper legitimè interrogatus, an velit proseguere accusationem, noluit, vel dixit se ulterius non accusaturum, licet postea etiam re integra accusare velit, non est audiendus. Quo casu procedit hic textus in *vers. Nos igitur*; si qui-

dem in ejus specie Canonici per Pontificem interrogati responderunt, accusare nolle. Sic etiam procedit textus in *dist. l. accusatione*, si expensas verba illa: *Aqua discedere te professus es*. Consonat Regula legis *queritur 14. vers. Remittentibus, ff. de adult. edict.* Sic planè non excluduntur in præsentem Canonici ab accusatione, nec silentium ipsorum perpetuum imponitur ex eo tantum, quod desisterunt; quia cum ante inscriptionem, & per consequens illicitè fecerint, nihil erat eis imputandum, ac proinde nec excludendi erant. Arcentur ergo ab accusatione, quia interrogati per Pontificem dixerunt se accusare nolle: in quo sensu Innocentius dum in *vers. Nos igitur*, eos excludit, non expendit præcipuè desistentiam, de qua in *vers. sequenti*; sed interrogationem, & responsionem eorum; & sic non satis probat textus hic eam conclusionem, ad quam expeditur, & commendatur per Abbatem *num. 4.* & similiter dum Pontifex in *dist. vers. Nos igitur*, Canonicos repellit, & perpetuum eidem silentium imponit, non procedit specialiter in Romano Pontifice, ut existimabat Felinus *hic*.

C A P U T XV.

Idem a Salesburgen. Archiepiscopo.

Veniens ad Apostolicam Sedem Venerabilis f. n. b Pragen. c Episcopus inter alia proposuit coram nobis, quod cum esset filius d Sacerdotis, in Ecclesiam Pragen. concessum, & per Sedem Apostolicam confirmatum, homagium dil. f. n. Duci f Bohemix præstitit, ac regalia g recepit ab eo, sic subiciens Pragen. Ecclesiam servituti. Et infra: Undè nos prædictum Episcopum ad Festum Resurrectionis Dominicæ proximo præteritum peremptoriè meminimus citavisse. Idem verò Episcopus per nuntios, & litteras ad suam excusationem viarum discrimina, h consecrationem chrismatis imminentem, quod Filius Nobilis viri Bohemix Principis esset per ipsum baptizandus tunc temporis allegavit. Licet autem excusationes hujusmodi, sicut erant, frivolas existimantes, ipsum reputaverimus contumacem, nec i Procuratores ejus in causa possemus recipere criminali: eis tamen dil. fil. n. G. Sancti Angeli, & H. Sancti Eustachii Diacon. Card. concessimus auditores, ut si possent, illum aliquatenus excusarent. Cumque prædictus A. coram eis repetiisset objecta, ei fuit ex adverso responsum, quod cum olim super hoc ad Venerab. f. n. Margdeburg. Archiepiscopum literæ fuerint impetratæ, idem A. qui contra Episcopum solus agebat, in objectorum se videns probatione deficere, depositis vestibus, & pedibus nudis, ad pedes ejus humiliter se prosternens veniam postulavit, & quod adversus eum calumniosè processerat, est confessus. Cæterum cum super hoc mandato stare ejusdem Archiepiscopi juravisset, ipse præcepit proponere non auderet. Nos igitur intellectis per Cardin. eisdem, quæ fuerunt hinc inde proposita, cum Nobis expressius ipsius A. confessione constaret, ipsum juramentum præstitisse, ac tale recepisse mandatum, super impetitione dicti Episcopi silentium ei dedimus imponendum: propter contumaciam tamen Episcopo citationem, & purgationem propter infamiam indicentes.

N O T Æ.

1. a *Salesburgen.*] Ita etiam legitur in tertia collectione, *sub hoc titul. cap. 2.* & præfens Decretalis missa est Adalberto Regi Bohemix, cujus tempore intrusi fuerunt in eadem Ecclesia Henricus Præpositus, & Conradus 3. ut refert Bucelinus *tom. 1. Germania, fol. 43.* De hac Metropoli nonnulla notavi in *cap. 1. de conjug. servor.*

2. b *Pragensi.*] Pragensis civitas est Regni Bohemix, in qua primus Boleslaus II. cognomento Pius; Dux Bohemix, & Moravia, facultatem instituendi proprium Episcopum à Pontifice Joanne IX. & Othone I. Imperatore impetravit Anno Christi 967. qui Metropolitano Moguntino subiectus, ab eo consecrationem acciperet, ab

ab Imperatore verò regalia, ut referunt Agecius in *chron. Bohemia*, ibi: Anno 966. in *Quadragesima* mittitur solennis legatio à Boleslao Duce, & universo *Bohemorum Clero* ad *Othonem Imperatorem*, ut *Majestatem* ejus nomine Ducis, & totius populi supplicent pro licentia Episcopi constituendi & ut *Majestas* ejus velit consentire, ut *Praga* fiat *residencia Episcopalis*. Quo voto Boleslaus porit⁹ elegit *Dethmarum* in Episcopum natione Saxonem, ut testatur *Dubrauius Olomucensis Episcopus*, ibi: *Ioannes IX. Roman. Pontifex* nominandi *Praga Praesulis Boleslao* potestatem faciebat, atque is *Dethmarum* quendam à *Saxonia oriundum*, de sententia omnium *Sacerdotum* primum in *Bohemia Antistitem* nominavit, curaque habuit ut solenniter, & more aliorum in *Germania Pontificum* à *Moguntino Praesule*, tanquam suo *Metropolitae*, inauguraretur, utq; regalia ab *Othone Caesare* acciperet. Referunt *Aubertus Mireus de rebus Bohemiae cap. 7* *Goldastus de Regibus Bohemiae lib. 5. cap. 4.* notavi in *cap. 9. de exceptionibus*.

3. c *Episcopum*.] *Danielem* videlicet, qui priùs fuerat *Uladislai Regis Capellanus*.

d *Filius Sacerdotis*.] Et ita irregularis, & ut illegitimus, incapax erat Episcopatus, juxta tradita in *cap. cum in cunctis, de elect.*

4. e *Privilegium*.] Episcopi enim *Pragensis, Olomucensis, Uratislaviensis Regi Bohemiae* non praestant homagium, sed tantùm fidelitatem promittunt, ex pacto *Calixti Papae & Henrici*

V. Imperatoris, ut ex aliis narrat *Goldastus de Regibus Bohemiae lib. 5. cap. 3.*

f *Duci Bohemiae*.] In aliis libris legitur *Regis*; & rectè, nam ab anno 1038. seu 1061. *Uratislaus Dux Bohemiae*, ab *Henrico IV. Imperatore Rex* creatus fuit, licet *Regius* deinceps honor ad annos 60. interceptus fuerit: & postea *Uladislaus II. à Friderico Barbarossa Imperatore Rex Bohemiae* creatus fuerit: sed post ipsum denuò interregnum fuit usque dum anno 1197. *Primislaus*, dictus *Otho. arus, Uladislai Regis filius*, à *Philippo Imperatore* manu propria coronatus *Moguntiae* in conventu Principum, tertius *Rex Bohemiae* fuit, de quo agitur in praesenti; ex quo tempore regia dignitas in ea provincia continuata est, ut refert *Aubertus Mireus cap. 2. de rebus Bohemiae*.

g *Regalia recepit*.] Juxta morem, quem retuli, & illustravi in *cap. de elect.*

h *Consecratione chrisimatis*.] Quae necessariò facienda est ab Episcopo in feria quinta majoris hebdomadae, ut probavi in *cap. quanto, de consuetud.*

i *Procuratore ejus*.] Ad excusationem delicti, nam ad proponendas causas absentiae etiam in judicio criminali procurator admittitur, l. *servum 33 ff de procurat. l. reos, C. de accusat. Salcedo in praxi, cap. 151.* quod latè exposui in *cap. una, de procurat.* & textum hunc illustravi in *cap. nimis de iurjur.*

CAPUT XVI.

Idem Sancti Fridiani Priori, & Magistro B. Canonico
Pisan.

Super his, de quibus nos consulere voluistis, inquisitioni vestrae breviter respondemus, quod tribus modis valet crimen opponi, denunciando, excipiendo, & accusando. Quando crimen in modum denunciationis opponitur, ad denunciationem non est inscriptio necessaria: sed cum in modum accusationis objicitur, oportet inscribi, quoniam ad depositionem instituitur accusatio, sed ad correctionem est denuntiatio facienda. Cum autem excipiendo fuerit crimen obiectum, distinguendum est, quare opponatur, & quando: si autem objicitur ut ab accusatione, vel testificatione aliquis repellatur, non est inscribi necesse: sed cum opponitur, ut quis à promotione officii, vel beneficii excludatur, si ante confirmationem objicitur, non cogitur quisquam inscribere, quia crimen hoc modo probatum impedit promovendum, sed non dejicit jam promotum. Post confirmationem verò, cum scilicet promovendus fuerit aliquis, aut consecrandus, quia ab obtinendo repellit & dejicit ab obtento, ad extraordinariam quidem poenam secundum arbitrium discreti Judicis, citrà vinculum tamen inscriptionis est excipiens astringendus, si defecerit in probando: pro eo, quod crimine sic probato, perdit quod per electionem, & confirmationem ei fuerat acquisitum, sed ob hoc priùs habitum non amittit: licet enim agatur de crimine, non est tamen hujusmodi quaestio criminalis. Undè per e *Procuratorem* potest ritè tractari. Clericus autem, qui pro eo, quod variaverat, & vacillaverat, coram nobis, de mandato nostro captus est, & detentus, infamiam non incurrit. Cæterum volumus, & praesentium vobis auctoritate mandamus, ut super inquisitionis articulis, tam de fama electi, quam literis contra eum sub nomine longè majoris, & sanioris partis Capituli destinatis, cogatis testes, qui nominati fuerint, perhibere testimonium veritati.